



คู่มือการเขียนวิจัยทางกฎหมาย



คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

โดย คณะกรรมการวิจัยและบริการวิชาการคณะนิติศาสตร์

คำนำ

คู่มือการเขียนวิจัยทางกฎหมาย เป็นผลจากการจัดการความรู้ด้านการวิจัยที่ได้มาจากการเข้าร่วมสัมมนา การอบรมทั้งในและนอกสถาบัน โดยการนำความรู้ที่ได้มา มาจัดการถ่ายทอดต่อผู้ที่ไม่ได้เข้าร่วมสัมมนาหรืออบรม เพื่อเป็นการค้นหาแนวปฏิบัติที่ดีในการทำวิจัยทางด้านกฎหมาย โดยผ่านการวิเคราะห์สังเคราะห์ของคณะกรรมการวิจัยและบริการวิชาการ คณะนิติศาสตร์ เพื่อเป็นแนวทางหนึ่งในการทำงานวิจัยทางกฎหมาย และการเขียนโครงร่างเพื่อขอทุนวิจัยทั้งภายในและภายนอกสถาบัน

คณะกรรมการวิจัยและบริการวิชาการคณะนิติศาสตร์

	หน้า
คำนำ	2
สารบัญ	3
บทที่ 1 บทนำ	4
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	4
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
1.3 สมมติฐานของการวิจัย	4
1.4 วิธีดำเนินการวิจัย	4
1.5 วิธีดำเนินการวิจัย	5
1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
1.7 การออกแบบวิจัย	7
1.8 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	7
1.9 การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย	7
1.10 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	8
1.11 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
1.12 นิยามศัพท์	8
บทที่ 2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	9
2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	9
2.2 คำพิพาทษาฎีกาที่เกี่ยวข้อง	9
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
บทที่ 3 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย	9
3.1 กฎหมายระหว่างประเทศ	9
3.2 กฎหมายของต่างประเทศ	9
3.3 กฎหมายของประเทศไทย	9
บทที่ 4 วิเคราะห์สภาพปัญหาที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย	11
4.1 วิเคราะห์สภาพปัญหาข้อเท็จจริง(เกี่ยวกับเรื่องที่วิจัย)เป็นอย่างไร	11
4.2 วิเคราะห์สภาพปัญหาข้อกฎหมาย (เกี่ยวกับเรื่องที่วิจัย) เป็นอย่างไร	11
4.3 วิเคราะห์ผลจากการสัมภาษณ์	11
4.4 ประเด็นที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยคำถามกี่ส่วน ประกอบด้วย	11
บทที่ 5 บทสรุป	13
5.1 สรุปผลการวิจัย	13
5.2 อภิปรายผล	13
5.3 ข้อเสนอแนะ	13

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

1.1.1 ปัญหาข้อเท็จจริง

-ปัญหาข้อเท็จจริง (ระบุเป็นข้อๆ ถ้ามีมากกว่า 1 ข้อ)

1.1.2 ปัญหาข้อกฎหมาย

-ปัญหาข้อกฎหมาย (ระบุเป็นข้อๆ ถ้ามีมากกว่า 1 ข้อ)

ให้ผู้วิจัยสรุปปัญหาข้อเท็จจริงและปัญหาข้อกฎหมาย และข้อเสนอในแก้ไขปัญหา (พอสังเขป)

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับ (ชื่อเรื่อง)..... ของประเทศ
ไทย ของต่างประเทศ แนวคำพิพากษาศาล มาตรการทางกฎหมาย และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. เพื่อศึกษาปัญหาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายเกี่ยวกับ (ชื่อเรื่อง).....
..... ของประเทศไทย
3. เพื่อศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบ (ชื่อเรื่อง)..... ของ
ต่างประเทศกับของประเทศไทย
4. เพื่อเสนอแนะมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับ (ชื่อเรื่อง)..... ของ
ต่างประเทศที่มีความเหมาะสม มาปรับใช้กับกฎหมายไทย

1.3 สมมติฐานของการวิจัย (โดยคาดเดาผลลัพธ์ที่จะเกิดจากการวิจัยที่น่าจะเป็นไปได้)

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ที่ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับเปรียบเทียบ (ชื่อเรื่อง)
..... ของต่างประเทศ ในกลุ่มที่ใช้ระบบกฎหมายลายลักษณ์อักษร เช่น ประมวล
กฎหมาย ที่ศึกษา ของ (กฎหมายของประเทศที่ศึกษา) และกลุ่มประเทศที่ใช้
ระบบกฎหมายจารีตประเพณี เช่น (กฎหมายของประเทศที่ศึกษา) เป็นต้น และกฎหมาย
ของประเทศไทย คือ (กฎหมายที่ศึกษา) นอกจากนี้ยังมีการสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่ม
ตัวอย่างทั้งหมด 5 กลุ่ม คือ กลุ่มตัวอย่างที่ไปสัมภาษณ์ เช่น นักวิชาการด้านกฎหมายที่ศึกษา เป็นต้น

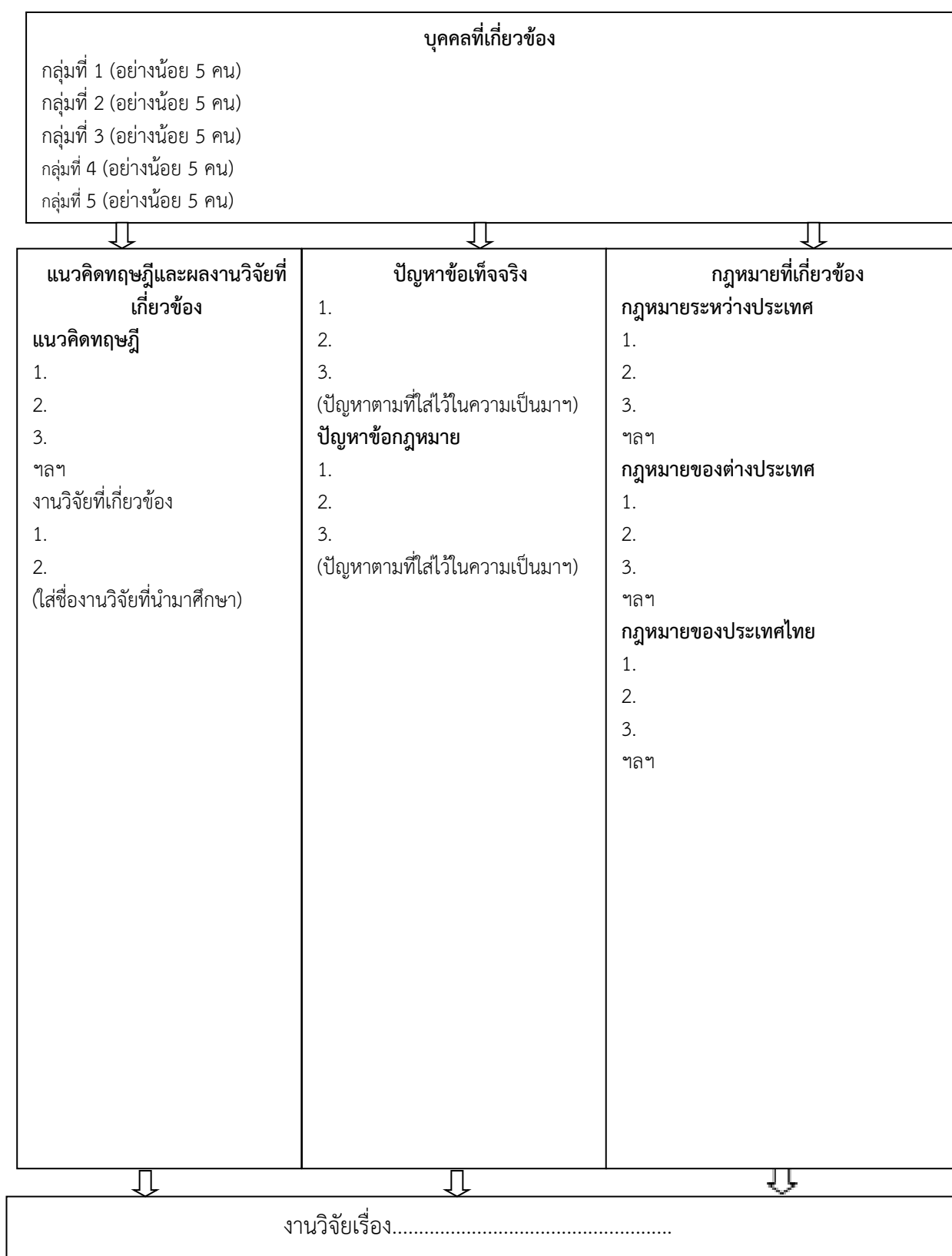
1.5 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยศึกษาเอกสารจากตัวบทกฎหมาย ตำราทางวิชาการ งานวิจัย บทความจากวารสารหรือนิตยสารทากฎหมาย เอกสารประกอบการสัมมนา สถิติ ข้อมูลจากเว็บไซต์ทางอินเทอร์เน็ตทั้งของประเทศไทยและของต่างประเทศเกี่ยวกับ (ชื่อเรื่อง) ประกอบกับการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์ปัญหา สรุปและข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์ปัญหา สรุปและข้อเสนอแนะ

1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยนี้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับ (ชื่อเรื่อง) และมีการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ดังนี้

กรอบแนวคิดในการวิจัย



ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย (Conceptual Framework)

1.7 การออกแบบการวิจัย

1. ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี มาตรการทางกฎหมาย เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ชื่อเรื่อง).....แล้วนำมาตั้งคำถาม
2. สร้างแบบสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-depth Interview) ที่ได้จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องครอบคลุมเนื้อหาตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดของการวิจัยแล้วนำไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสมก่อนนำไปเก็บข้อมูล

1.8 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เพื่อสัมภาษณ์ข้อมูลเชิงลึกถึงเกี่ยวกับ (ชื่อเรื่อง).....ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเองและผ่านความเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษา โดยศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ครอบคลุมเนื้อหาตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดของการวิจัย โดยเป็นแบบสัมภาษณ์ปลายเปิด
2. อุปกรณ์ที่ใช้ในการบันทึกข้อมูลในขณะสัมภาษณ์ ได้แก่
 - 2.1 เครื่องบันทึกภาพและเสียงที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครบถ้วน
 - 2.2 การจดบันทึกขณะและหลังการสัมภาษณ์โดยผู้วิจัยเอง ผู้วิจัยจดบันทึกย่อข้อมูลสำคัญๆ ในเวลาที่ฟัง เกี่ยวกับการแสดงสีหน้า ท่าทาง แล้วนำมาบันทึกรายละเอียดเมื่อสิ้นสุดการสัมภาษณ์

1.9 การเก็บรวบรวมข้อมูล

- แหล่งปฐมภูมิ มีการเก็บข้อมูลจากประชากรกลุ่มตัวอย่างโดยปฏิบัติ ดังนี้
1. ผู้วิจัยติดต่อประสานงานกับประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดี รวมทั้งสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การวิจัยและกระบวนการวิจัย
 2. ผู้วิจัยทำหนังสือขออนุญาตแนะนำตัวและขออนุญาตเก็บข้อมูล จากมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น เสนอต่อบุคคลล เจ้าของกิจการและหน่วยงานที่จะเข้าไปขอสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)
 3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการดังต่อไปนี้ คือ
 - 3.1 การสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-depth Interview) คือ สัมภาษณ์ประชากรและกลุ่มตัวอย่างโดยเรียงลำดับประเด็นคำถามตามแบบฟอร์มสัมภาษณ์เชิงลึก
 - 3.2 บันทึกการสนทนาในกระดาษ เครื่องบันทึกภาพ และเครื่องบันทึกเสียง
- แหล่งทุติยภูมิ ได้มาจากแหล่งเอกสาร เช่น กฎหมายที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับ(ชื่อเรื่อง).....งานวิจัยของประเทศไทยและของต่างประเทศ ตำรา หนังสือ และข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต

1.10 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ผลการสัมภาษณ์ประชากรกลุ่มตัวอย่าง
2. วิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัญหาเกี่ยวกับ (ชื่อเรื่อง).....

1.11 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับ (ชื่อเรื่อง)..... ของประเทศไทย ของต่างประเทศ แนวคำพิพากษาศาล มาตรการทางกฎหมาย และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ทำให้ทราบข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายเกี่ยวกับ (ชื่อเรื่อง)..... ของประเทศไทยว่ามีปัญหาประการใดและควรแก้ไขด้วยวิธีการใด
3. ทำให้สามารถวิเคราะห์เปรียบเทียบเกี่ยวกับ (ชื่อเรื่อง)..... ของต่างประเทศกับของประเทศไทยว่าเหมือนหรือแตกต่างกันเช่นไร
4. เสนอแนะเกี่ยวกับ (ชื่อเรื่อง)..... ของต่างประเทศประเทศที่มีความเหมาะสม มาปรับใช้กับกฎหมายไทยเพื่อให้มีประสิทธิภาพทัดเทียมนานาประเทศ

1.12 นิยามศัพท์

บทที่ 2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง (ชื่อเรื่อง) ผู้วิจัยได้นำเสนอแนวคิดและงานวิจัยที่
เกี่ยวข้องโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. แนวคิด.....
2. แนวคิด.....
3. แนวคิด.....
4. แนวคิด.....
5. ฯลฯ
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1.1

2.2 คำพิพากษาฎีกาที่เกี่ยวข้อง

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ..... (ชื่อเรื่อง)

การศึกษาในบทนี้ เป็นการศึกษากฎหมายเกี่ยวกับกับ..... (ชื่อเรื่อง)

.....ในทางระหว่างประเทศ ต่างประเทศและของประเทศไทย ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

3.1 กฎหมายระหว่างประเทศ

3.2 กฎหมายของต่างประเทศ

3.3 กฎหมายของประเทศไทย

ตารางเปรียบเทียบกฎหมายของไทยกับของต่างประเทศ

สิทธิหรือประเด็น ตามกฎหมายที่ ศึกษา	ประเทศไทย	ประเทศ.....	ประเทศ.....	ประเทศ.....
1.				
2.				
3.				
4.				

****ช่องตารางสามารถเพิ่มหรือลดได้ตามงานที่นิสิตศึกษา****

บทที่ 4

วิเคราะห์สภาพปัญหาที่เกี่ยวข้องกับ.....(ชื่อเรื่อง).....

- 4.1 วิเคราะห์สภาพปัญหาข้อเท็จจริง(เกี่ยวกับเรื่องที่วิจัย)เป็นอย่างไร
- 4.2 วิเคราะห์สภาพปัญหาข้อกฎหมาย (เกี่ยวกับเรื่องที่วิจัย) เป็นอย่างไร
- 4.3 วิเคราะห์ผลจากการสัมภาษณ์
- กลุ่มที่ 1 (ระบุกลุ่มใด จำนวนกี่คน)
 - กลุ่มที่ 2 (ระบุกลุ่มใด จำนวนกี่คน)
 - กลุ่มที่ 3 (ระบุกลุ่มใด จำนวนกี่คน)
 - กลุ่มที่ 4 (ระบุกลุ่มใด จำนวนกี่คน)
- 4.4 ประเด็นที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยคำถามกี่ส่วน ประกอบด้วย
- ส่วนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ ... ตารางแสดงข้อมูลของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ประเภทกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
รวม	100

-ส่วนที่ 2 ข้อมูลความรู้ความเข้าใจในกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับ(เรื่องที่วิจัย)

ประเด็น	จำนวน	ร้อยละ
1. มีความรู้ความเข้าใจ	4	80
2. ไม่มีความรู้ความเข้าใจ	1	20
รวม	5	100

-ส่วนที่ 3 ข้อมูลแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาใน(เรื่องที่วิจัย)ในปัจจุบัน รวมทั้งความเหมาะสม และแนวทางแก้ไขปัญหา

ประเด็น	จำนวน	ร้อยละ
1. รับรู้/รับทราบถึงสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น	5	100
2. ไม่ทราบปัญหาที่เกิดขึ้น	-	-
รวม	5	100

-ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับความร่วมมือและแนวทางแก้ไขปัญหาระหว่างกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ประเด็น	จำนวน	ร้อยละ
1. เห็นว่ามีความร่วมมือ	-	-
2. เห็นว่ายังไม่มีการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างกัน	5	100
รวม	5	100

-ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม

ประเด็น	จำนวน	ร้อยละ
1. มีข้อเสนอแนะ	5	100
2. ไม่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	-	-
รวม	5	100

- สรุปใจความสำคัญของแต่ละกลุ่มทั้ง 5 กลุ่ม รวมทั้งนำเสนอรายชื่อ สกฤต ผู้ตอบแบบสอบถามทุกคนเพื่อให้เกียรติ พร้อมทำตารางคิดเป็นร้อยละ(หน้า 6-10)

บทที่ 5 บทสรุป

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.2 อภิปรายผล

5.3 ข้อเสนอแนะ(กรณี แก้ไข เพิ่มเติม ปรับปรุง กฎหมายใด ให้ยกกว้างประกอบ) (หน้า 11)

บรรณานุกรม

ภาคผนวก

-ภาคผนวก ก.แบบสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง

-ภาคผนวก ข.(ถ้ามี)

-ภาคผนวก ข.(ถ้ามี)

ประวัติผู้วิจัย

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1. การพิมพ์ให้ใช้ตัวอักษร ไทยสารบัญ 16 และไม่กั้นหลัง

2. การอ้างอิงในเล่ม (นามปี) ให้เขียนท้ายประโยคที่นำมาเขียนในงานวิจัย โดย (ชื่อผู้แต่ง,เลข พ.ศ.:หน้า) เช่น

สัดส่วนของปริมาณการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์แบบติดตั้งบนพื้นดินต่อการผลิต

ไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์แบบติดตั้งบนหลังคา มีความต่างกันมากถึงร้อยละ 94 ต่อร้อยละ 6

รวมทั้งการเปิดรับสมัครเข้าโครงการแต่ละครั้งก็มีข้อจำกัด ทั้งจำนวนการรับซื้อที่กำหนด ทั้งระยะเวลา

สั้นเกินไป จำกัดปริมาณน้อยเกินไป และมีการจัดสรรโควตาในแต่ละพื้นที่ ทำให้เกิดการซื้อขาย

ใบอนุญาตของการขายไฟฟ้าขึ้นมา (ผู้สื่อข่าวพิเศษ TCJ. 2558 : 15) หรือถ้าเป็นการค้นจาก

อินเทอร์เน็ต ก็เป็น (ผู้สื่อข่าวพิเศษ TCJ. 2558 : ออนไลน์) เป็นต้น

3. บรรณานุกรม

ชื่อผู้แต่ง.(พ.ศ.).**ชื่อหนังสือ**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ เช่น

3.1. อ้างอิงจากหนังสือ

ประสาธน์ มีแต้ม. (2554). **ปาฐกถากาล ครั้งที่ 7 เรื่อง ความเหลื่อมล้ำและความไม่เป็นธรรมด้านพลังงาน**.

กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

3.2. อ้างอิงจากอินเทอร์เน็ต

กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน. (2556). (ออนไลน์). **เซลล์แสงอาทิตย์ (Solar Cell)**.

แหล่งที่มา : www.cssckmutt.in.th/cssc/.../Designer_CH1toCH5.pdf.

3.3. อ้างอิงจากงานวิจัย

วิชาชา ภูจินดา. (2555). **การบริหารจัดการพลังงานหมุนเวียนเพื่อผลิตพลังงานใช้ในระดับชุมชนและ**

ระดับครัวเรือน. คณะนิติศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

**** การเขียนนามปีและบรรณานุกรมควรทำไปพร้อมๆ กันเพื่อความรวดเร็วในการทำงานและ ทั้งสองหัวข้อจะได้ตรงกัน*****